Ankenævnet for Forsikring

950/14

Den 3. november 2014 blev i sag nr. 84.989:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i SEB Pension. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at anerkende, at dækningssummen for hendes invaliderente udgør 80 % af hendes til enhver tid værende årsløn.

Selskabet har afvist klagerens krav med henvisning til, at det alene er aftalt, at dækningssummen for invaliderenten skulle udgøre 80 % af årslønnen på tidspunktet for hendes indtræden i pensionsordningen. Selskabet gør endvidere gældende, at indførelsen af betaling af arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingerne til forsikringen medførte, at parterne aftalte, at dækningssummen for invaliderenten skulle reduceres. Selskabet påpeger endvidere, at klageren har udvist retsfortabende passivitet. Selskabet påpeger endvidere, at klagerens eventuelle krav er forældet.

I mail af 13/9 2011 til selskabet har klageren bl.a. anført:

> "Vi talte om, hvorfor min invalidedel nu kun er på 72,65 % når jeg har tegnet den på 80%.
> Da jeg startede med at indbetale 1/7-90 var min indbetaling årligt kr. 173.169,24 hvor tabt erhvervsevne var kr. 138.535. Dette svare til 80 %.
> Jeg har tidligere spurgt jer om dette. Se vedlagte.
> …
> Tidligere mail:
> Sp.2: (mail 18/9-09)

2. 84.989

Vedr. spørgsmålet om dækningsprocenten ved erhvervssygdom. Da jeg tegnede denne forsikring ønskede Jeg at det skulle være 80%. Hvorfor er dette ændret, det er jer der tager andelen af min pensionsbeløb? Som … skriver er den nu ca. 72% af lønnen.

Pensionens størrelse
Vi har haft din sag oppe fra vores arkiv, heraf kan vi ikke se en aftale om en dækning ved tab af erhvervsevne på 80% af lønnen. Der står ikke noget på begæringen om 80%. Ved overgangen til nyt system fra Codan til det system, som vi efterfølgende skulle anvende, konverteres den årlige dækning ved tab af erhvervsevne til en % af lønnen. Da det herefter er maskinelle ændringer der sker ved gagereguleringer kan dækningsprocenten variere lidt."

Hertil har selskabet ved mail 22/9 2011 til klageren bl.a. oplyst, at hun ikke har overholdt den 3-årige indsigelsesfrist.

På foranledning af klagerens fagforening kontaktede klagerens advokat selskabet ved brev af 7/5 2012. Af brevet fremgår bl.a.:

"**Grundlaget**
Jeg er blevet forelagt det i 1990 fremsendte tilbud, der er udarbejdet efter [klageren] den 19. juni 1990 modtog information fra Codan Forsikring … om pensionsordningen. Kopi af brevet vedlægges, bilag 1.

Som det fremgår af brevet, er bestemmelsen i fællesoverenskomstens regler om gruppe- og pensionsforsikringers regulativ citeret således, at [klageren] ved hendes indtræden i ordningen, skulle tage stilling til invaliderentens størrelse, idet det anføres, at invaliderenten *'ved indtræden i ordningen skal udgøre mellem 40 % og 80 % af medarbejderens årsløn. Det er medarbejderen, der vælger %-satsen'.*

I brevet er [klagerens] daværende løn præcist oplyst.

[Klageren] valgte maksimal dækning svarende til 80 %, idet det af Codan Forsikring fremsendte tilbud angiver en årlig invaliderente på kr. 138.535,00, hvilket nøjagtigt svarer til 80 % af den årsløn, som [klageren] havde på indtrædelsestidspunktet den 1. juni 1990, bilag 2.

Der er udstedt police i overensstemmelse hermed, bilag 3.

Der er således ingen tvivl om, at [klageren] har valgt en dækning svarende til 80 % af hendes årsløn, og det er selvsagt forpligtende for SEB Pension.

[Klageren] bliver i brev af 12. november 2009 orienteret om størrelsen af invaliderenten, og det angives i policetillægget, der blev medsendt, at invaliderenten udgør 72,56 % af den oplyste gage.

Begrundelse
Jeg har noteret mig, at det i e-mail af 20. september 2011 er anerkendt, at den i den første police angivne dækning på invaliderente svarede til 80 % af [klagerens] løn. Jeg forudsætter, at pensionsaftalen både oprindeligt og fortsat giver mulighed for, at det aftales, at invaliderentedækningen til enhver tid skal svare til en bestemt procentdel af den aktuelle årsløn. Jeg har også noteret mig, at præmien årligt er blevet reguleret i forhold til udviklingen i årslønnen,

og at det også gælder efter ordningen er kommet under udbetaling. Præmien har således både ved indtræden i ordningen, undervejs og efter den er kommet under udbetaling været fastsat ud fra den til enhver tid gældende løn.

At SEB Pension (og tidligere Codan Forsikring) muligvis har foretaget en forkert regulering af størrelsen på invaliderente, herunder muligvis registreret den valgte dækning forkert, er SEB Pensions og ikke [klageren]s problem. Der kan, som allerede anført, ikke herske nogen som helst tvivl om, at hun valgte en 80 % dækning, idet det må have en klar formodning imod sig, at nogen skulle vælge en beløbsmæssig dækning med et *"skævt beløb".*

'Indsigelsesfrist'
Endelig har jeg noteret mig, at SEB gør gældende, at en særlig '*indsigelsesfrist' på* 3 år skulle være overskredet. Jeg er ikke klar over hvilken indsigelsesfrist, der skulle gælde, men hvis der hermed menes forældelsesfrist, følger det reglerne i forsikringsaftalelovens § 29 sammenholdt med forældelsesloven for 2008 § 8, at der gælder en løbende 3-årig forældelse.

I den forbindelse skal jeg anmode SEB pension om - **inden 1 uge** - at bekræfte, at der er aftalt suspension af forældelse af krav på dækning med 80 % for så vidt angår ydelser, der ikke allerede er forældede, således at en unødig retssag eller ankenævnsklagesag i første omgang kan undgås."

Ved mail af 15/5 2012 meddelte selskabet klagerens advokat, at det accepterede advokatens forslag om "suspension af forældelse af krav på dækning med 80 % for så vidt angår ydelser, der ikke allerede er forældede."

I brev af 1/6 2012 til klagerens advokat fra selskabet hedder det bl.a.:

"Jeg er ikke uenig i, at din klient på indtrædelsestidspunktet 1. juli 1990 valgte en IR-dækning, der den gang udgjorde 80 % af lønnen.

Din forudsætning om, at SEB Pension på daværende tidspunkt faktuelt tilbød - og i det hele taget havde systemmæssig mulighed for at gageregulere IR - holder imidlertid ikke.

Dette er også baggrunden for, dels at der i aftalen fra 19. juni 1990, dit Bilag 1, står *'....skal ved indtræden i ordningen...',* dels at der intetsteds i policen, dit Bilag 3, eller i noget som helst efterfølgende print (ind til 2003) står anført at IR gagereguleres.

I praksis foregik reguleringen ved, at den ½-årlige lønregulering af pensionsbidraget - sammen med den til IR-dækningen hørende andel af bonus - blev anvendt til en forholdsmæssig forhøjelse af forsikringsydelserne på aftalens tre elementer, dødsdækning, opsparing og IR. Da den aldersbestemte tarif ikke udvikler sig forholdsmæssigt på de tre elementer, er det på denne måde ikke muligt at fastholde præcis tallet 80 %.

Med det realiserede bonusforløb siden 1990 må det imidlertid anses for sandsynligt, at man med den beskrevne reguleringsmekanisme ville have ramt 80 % sådan ca., men det forhindrede indførelsen af AMB i 1994, hvor 5 % af præmien 'forsvandt', stigende til 8 % fra og med 1997.

4. 84.989

Alle kunder, …, blev som jeg erindrer det dengang orienteret om, at der ville ske en forholdsmæssig nedsættelse af ydelserne, med mindre man supplerede indbetalingerne op med et frivilligt bidrag modsvarende AMB. Langt de fleste kunder valgte at acceptere en forholdsmæssig nedsættelse, hvilket også giver god mening for så vidt angår skattepligtige ydelser. 100 kr. AMP-pligtig løn modsvarer jo fint 92 kr. AMP-fritaget IR.

Fra 2003 havde SEB Pension nyudviklet et egentligt gagereguleringssystem, hvor den dagældende IR blev omregnet til en lønprocentdel - aktuelt 74,56 % - af den dagældende gage, hvorefter fremadrettet regulering burde være sket i forhold hertil. Dette er imidlertid ikke sket - formentlig pga børnesygdomme i det nye gagereguleringssystem - og reguleringen fra 2003 til 2008 har dermed medført et fald fra 74,56 til 72,56 %.

Uanset at det ud fra passivitetsbetragtninger kan bebrejdes din klient, at hun trods løbende orientering om faldende/utilstrækkelig IR ikke (før 2009) har reageret siden 1994 - og i hvert fald siden 2003, vil jeg som led i en forligsmæssig løsning kunne tilbyde, at den årlige ydelse med virkning fra første udbetalingsydelse i februar 2009 forhøjes fra kr. 236.133 til kr. 242.647 svarende til 74,56 % af den forud for sygemeldingen senest oplyste løn på kr. 325.452. Reguleringen vil udløse en samlet 2012- skattepligtig engangsudbetaling samt en opregulering af de efterfølgende månedlige ydelser på ca. 500 kr. Ingen morarenter og hver part bærer egne omkostninger.

Din klient bør være opmærksom på den procesrisiko, der - udover passiviteten - vil være forbundet med, at hendes samlede krav på opregulering vil blive påstået forældet efter den almindelige 3- årsregel, idet der er gået mere end 3 år fra selskabets fastlæggelse af udbetalingsstørrelsen til modtagelsen af dit brev af 7. maj 2012.
Kan sagen afsluttes på dette grundlag?"

Herefter fulgte en emailkorrespondance mellem klagerens advokat og selskabet hvoraf bl.a. fremgår:

"1. juli 2012 …
…
Kære … [selskabets medarbejder]
Tak for brev af 1. juni, som jeg nu har haft lejlighed til at gennemgå med min klient og samtidig fået yderligere oplysninger.
Jeg drøfter gerne sagen telefonisk med henblik på en løsning, men der er et par ting, som bør fremhæves inden.

1. Min klient bør ubetinget have krav på dækning med 74,56 %, der svarer til det dækningen ville have været, hvis SEB's system ikke havde haft børnesygdomme. Andet vil være aldeles urimeligt.
2. Fremsend venligst dokumentation for de breve, der angives at være sendt i forbindelse med AMB i 1994. Der må nødvendigvis foreligge dokumentation på hver enkelt kunde for, at der er orienteret, og hvad kunden har valgt i den situation.
3. Min klient har ikke tidligere end da hun første gang selv modtog betaling haft anledning til at reagere på, at dækning er for lav. Der er således ikke indtrådt forældelse. Fra november 2008 og til udgangen af februar 2009 modtog Codan IR beløbet. I kopi af policetillæg udskrevet 10. februar 2009 fremgår det, at dækningen ville være 69,58 %. På det tidspunkt vidste min klient, at hun fra 1. marts 2009 selv skulle til at modtage IR. Derfor kontaktede hendes mand … og gjorde opmærksom på, at det da måtte være en fejl. Denne henvendelse blev realitetsbehandlet og den 12. maj 2009 fik min klient så udbetalt IR for 3

måneder. Først efter yderligere korrespondance fik hun den 12. november 2009 tilsendt nyt policetillæg med angivelse af, at IR udgør 72,56 %. Den 3-årige forældelsesfrist kan tidligst løbe fra dette tidspunkt.

4. I øvrigt vil jeg subsidiært gøre gældende, at der er tale om løbende forældelse.
5. Min klient har indgået forlig med Codan, så hun efterfølgende i april 2012 har fået udbetalt 'overskuddet' mellem sygerefusion (sygedagpenge + IR) og udbetalt løn, således yderligere IR for den periode, hvor hun modtog løn også tilfalder min klient og ikke Codan.

Når der er valgt 80 % dækning, har jeg svært ved at se på hvilket aftaleretligt grundlag, at denne valgte dækning ikke er opretholdt (selv sagt på bekostning af en lidt lavere opsparing). Der er således gode argumenter for, at min klient har krav på denne IR dækning. På denne baggrund drøfter jeg gerne en forligsmæssig løsning.

…

2. juli 2012

…

Kære … [klagerens advokat]

Jeg har netop bedt nogle IT-kyndige undersøge, hvad der eventuelt kan dokumenteres tilbage fra ca 1994.

Ud fra hvad du skriver om hændelsesforløbet fra 2008, frafalder SEB Pension passivitets- og forældelsesindsigelsen fsv angår et krav på en dækning på op til 74,56 %. Det ændrer dog ikke ved den passivitet, som (fsv angår de sidste 5,44 %) din klient har udvist siden 1994, hvor hun med den almindelige årsorientering løbende er orienteret om en dækning, der ikke udgjorde 80 % af lønnen. Passivitetsindsigelsen er selvfølgelig kun relevant, hvis det måtte blive lagt til grund, at din klient ikke (i tilstrækkelig grad) har været orienteret om dækningsreduktionen i 1994-97.

…

2. juli 2012

Kære … [selskabets medarbejder]

Tak for dit hurtige svar. Jeg går ud fra, at der så hurtigst muligt sker udbetaling af de yderligere 2 % dækning op til i alt 74,56 % med tilbagevirkende kraft fra IR betalt bevilget fra vistnok november 2008.

Ellers afventer jeg, at du vender tilbage primo august med henblik på afklaring af den resterende del.

…

22. august 2012

Kære … [klagerens advokat]

Jeg skal beklage først at svare nu, og tager afsæt i de 5 punkter i din mail fra 1. juli.

Ad 1 og 5

Aftalen er medio juli ændret i vores IT-systemer, således at den årlige ydelse er opjusteret fra 236.133 kr. til 242.647 kr. Ændringen forhøjer den månedlige ydelse med kr. 543 fra og med 1. august 2012. Der er endvidere medio juli anvist og udbetalt et beløb på kr. 22.800, der tilsigtede at dække opreguleringen forud for 1. august 2012. Jeg har regnet mig frem til, at med en årlig opregulering på kr. 6.514 fra november 2008 til og med juli 2012 er tallet rettelig kr. 24.428, og har derfor anvist udbetaling af yderligere kr. 1.628. Den samlede tillægsudbetaling på kr. 24.428 vil blive tillagt morarenter.

Ad 2

Det er ikke lykkedes mig at fremfinde hverken generel eller konkret AMB-information tilbage fra ca. 1993, som pga diverse IT-systemudskiftninger, policekonverteringer o.lign. er for-

svundet siden hen. AMB-indførelsens konsekvenser for pensionsindbetalingen ramte måske ikke avisforsiderne, men det var breaking news i pensionsbranchen, og det er ganske enkelt utænkeligt, at kunderne ikke har været orienteret - navnlig da SEB Pension (dengang Codan) pinedød var nødsaget til at gribe ind i policerne og ændre såvel præmie som dækninger. En bevisførelse herom vil bl.a. omfatte vidneafhøring af en række medarbejdere (f.eks. undertegnede) og fremlæggelse af gamle dokumenter fra F&P (som jeg dog ikke har rekvireret endnu). Endvidere er det fortsat mit håb, at ældre medarbejdere har gemt årsbreve el.lign. fra dengang, som dokumenterer min beskrivelse af forløbet. Overordnet gøres det selvfølgelig gældende, at vi som selskab ikke forventes - endsige forudsættes at skulle dokumentere, hvad vi orienterede kunderne om for næsten 20 år siden.

Ad 3 og 4
Jeg henviser til min mail fra 2. juli med den præcisering/tilføjelse, at din klient under hele forløbet på 17 år fra 1990 til 2007 på et eller andet tidspunkt burde have indset, at hendes IR-dækning faktuelt ikke udgjorde 80 % af lønnen, og hun inden skaden indtrådte burde have reageret herpå. Jeg forstår ikke, hvordan du kan mene, at din klient ikke havde 'haft anledning til at reagere', når hun løbende har været orienteret om dækningens størrelse, f.eks. med den vedhæftede pr. 22. februar 2007 udsendte dækningsoversigt (en del af 2006-årsbrevet), hvor det tydeligt fremgår, at IR på kr. 220.438,72 udgør 72,56 % af den oplyste gage.

Jeg kan derfor ikke tilbyde din klient mere, end der fremgår oven for under Ad 1 og 5."

Ved brev af 3/10 2012 til selskabet oplyste klagerens advokat, at han fastholdt klagerens krav. I brev af 12/11 2012 til klagerens advokat fra selskabets interne klageråd hedder det bl.a.:

"Det har til stadighed fremgået af DFL-lønoverenskomsten, at det alene er 'ved indtræden i ordningen', at erhvervsevnetabsydelsen skal udgøre den ved tegningen aftalte procentdel af medarbejderens løn. Der er intet overenskomstmæssigt aftalt om efterfølgende regulering - herunder navnlig ikke, at reguleringen skal indebære, at den valgte erhvervsevntabsydelsen procentuelt skal fastholdes i forhold til den til enhver tid gældende løn.

Den faktisk anvendte reguleringsmekanisme er beskrevet i …[selskabets medarbejders] brev af 1. juni, og det har aldrig fremgået af noget policedokument, årsbrev el.lign, at regulering af invaliderenten ville følge de 80 % af den til enhver tid værende løn.

Med den faktisk anvendte reguleringsmekanisme ville afvigelsen i forhold til de 80 % have været ubetydelig, hvis AMB fra 1994 ikke havde medført en reduktion i forsikringspræmien. Det daværende Codan Pensions beslutning om at foretage en forholdsmæssig reduktion i ydelserne, forekommer at have været fornuftig - herunder også for så vidt angår invaliderenten. Nettoværdien af en given invaliderente var større efter AMB-ændringen, idet invaliderenteudbetaling ikke AMB-belastes. En invaliderente på 80 kr. modsvarede før 1994 en tilsvarende løn på 80 kr., men efter 1997 modsvarer en invaliderente på 73,60 kr. en løn på 80 kr. Din klient er dermed med sine 74,56 kr. reelt bedre stillet økonomisk, end hun var ud fra sit oprindelige '80 %-ønske'.

Det er beklageligt, at selskabet ikke har gemt 15-20 år gammel kommunikation, som desværre er gået tabt i forbindelse med diverse systemomlægninger. Det er imidlertid klagerådets vurdering, at AMB-indførelsen og belutningen om ydelsesreduktion var en på daværende tidspunkt så væsentlig ændring, at det er usandsynligt, at beslutningen hverken skulle være

kommunikeret ud til kunder eller koncernens ansatte. Den af din klient udviste passivitet taget i betragtning, finder klagerådet det ikke rimeligt, at selskabet skal bebrejdes - endsige bære en økonomisk risiko for - at kommunikation eller gamle dækningsbeviser eller årsmeddelelser ikke længere kan fremskaffes.

Jeg vedlægger en anonymiseret dækningsoversigt med standardtekster fra en anden tilsvarende aftale fra 1997, hvor det på side 3 nederst tydeligt fremgår, at AMB medfører en forholdsmæssig nedsættelse af bl.a. invaliderenten. Det er ikke afgørende for klagerådet, men alt andet lige må det være antagelsen, at din klient gennem 90'erne må have modtaget tilsvarende print.

Klagerådet er derfor enig i den afgørelse, som er meddelt dig med føromtalte brev af 1. juni. Klagerådet er også enig i, at din klient har fortabt eventuelle rettigheder som følge af den udviste passivitet. Hun har siden 1991 løbende kunne konstatere, at invaliderenten aldrig udgjorde 80 % af hendes løn, og siden 2003 har det endda fremgået af den løbende orientering, hvilken (lavere) procentdel invaliderenten udgjorde af lønnen."

Af den ovenfor omtalte standardtekst fra 1997 fremgår bl.a.:

"

Lov om arbejdsmarkedsfonde

Indbetalingerne til forsikringen skal ifølge Lov om arbejdsmarkedsfonde fratrækkes arbejdsmarkedsbidrag. Ved beregningen anvendes bidragssatsen for det år, hvori præmien er forfalden.

Forsikringen bliver som følge heraf reguleret ved første forfald i året. Reguleringen medfører:

- at præmie og dækninger nedsættes svarende til arbejdsmarkedsbidraget, således at dækningerne nedsættes forholdsmæssigt.

"

Den 30/8 2013 modtog nævnet klageskema af 29/8 2013. Af et vedlagt klageskrift af 29/8 2013 fra klagerens advokat fremgår bl.a.:

"**SAGSFREMSTILLING:**

1. Aftalegrundlaget

[Klageren] blev ansat i … [forsikringsselskab] i 1980 og indtrådte efterfølgende i henhold til reglerne i dagældende overenskomst pr. 1. juli 1990 i pensionsordning i Codan Forsikring (ny SEB Pension). Som det fremgår af brev af 19. juni 1990, bilag 1, skulle [klageren] **'vælge indenfor nedenstående forsikringsformer'.** For så vidt angår dækning ved invaliditet (nu benævnt tab af erhvervsevne) fremgår det, at invaliditeten **'ved indtræden i ordningen (skal) udgøre mellem 40 % og 80 % af medarbejderens årsløn'.**

Som bilag 2 fremlægges forsikringstilbud, hvoraf fremgår, at den årlige invaliderente på daværende tidspunkt udgjorde 138.535 kr. Dette tilbud blev accepteret, og der blev udstedt police i overensstemmelse hermed, bilag 3. Som det fremgår af bilag 1, udgjorde [klagerens] månedsløn kr. 14.430,77 og dermed ligger det fast, at den aftalte årlige invaliderente præcist svarede til, at [klageren] havde valgt en dækning på 80 % af hendes årsløn. Det har SEB Pension senere anerkendt.

Af uddrag af overenskomst fra 1989, bilag 4, fremgår af punkt B.1. samme formulering, som er indsat i brevet af 19. juni 1990, bilag 1.

Som eksempel på de policetillæg og dækningsoversigter, der har været fremsendt, fremlægges som bilag 5, brev af 12. november 2009. Af denne oversigt fremgår det, at invaliderenten ved tab af erhvervsevne er angivet til at udgøre 72,56 % af den oplyste gage. På side 2 i policetillæg under afsnittet "Regulering" fremgår det, at **'ydelser, der er nævnt under tab af erhvervsevne, bliver reguleret på baggrund af den aftalte procent af gagen. Den resterende forhøjelse sker forholdsmæssigt på de øvrige ydelser'.**

Det er klagers opfattelse, at det følger heraf, at den aftale, der er indgået, fører til, at der i alle tilfælde først skal ske regulering af dækning for tab af erhvervsevne således, at man til enhver tid sikrer sig, at den aftalte dækningsprocent af gagen er opretholdt (her 80 %), og således at øvrige ydelser (død og alderspension) sekundært forhøjes, som det fremgår, forholdsmæssigt.

2. Tvisten
I henhold til brev af 13. juni 2011, bilag 6, meddelte SEB Pension [klageren], at hun med virkning fra 1. juli 2011 blev bevilget præmiefritagelse og udbetaling af ydelse ved tab af erhvervsevne. Denne dækning modtager hun fortsat. Der har tidligere været ydet dækning fra 1. marts 2009.

…

ANBRINGENDER:

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at overenskomsten, der udfyldes af sagens bilag 1, klart angiver, at medarbejderen ved indtræden i ordningen 'vælger' de forsikringsdækninger, der ønskes, og at valget, for så vidt angår invaliderente, kan ske med en procentsats på 40 % til 80 % af medarbejderens gage.

Det ligger fast, at [klageren] valgte en dækning på 80 % af sin gage.
Det ligger endvidere fast, at dækningen årligt er blevet reguleret i overensstemmelse med udviklingen i hendes løn.

Der er således ingen tvivl om, at den aftalte dækningsgrad er relateret til den til enhver tid værende årsløn, og der er heller ikke tvivl om, at aftalen går ud på, at dækningen skal udgøre 80 % heraf. Valget ved indtræden i ordningen er anerkendt af SEB Pension.

Der kan heller ikke være tvivl om, at SEB Pension og før dem Codan Forsikring har reguleret dækningen således, at forhøjelser først er reguleret på invaliderentedækningen og derefter forholdsmæssigt på de øvrige dækninger.

Selvom SEB Pension måtte kunne dokumentere, at indførelsen af arbejdsmarkedsbidraget i 1994 nødvendiggjorde en reduktion af dækningerne, er det ikke af SEB Pension dokumenteret, at der er indgået en aftale, der fraviger den oprindeligt indgåede aftale om 80 % invalideretedækning. I mangel af dokumentation herfor kan det lægges til grund, at Codan Forsikring og efterfølgende SEB Pension har foretaget reguleringer og administreret forsikringsordningen i strid med den indgåede aftale og dermed tillige i strid med overenskomstens bestemmelser herom."

9. 84.989

Hertil har selskabet i brev af 16/9 2013 til nævnet bl.a. bemærket:

"For en god ordens skyld bemærkes, at den omstridte bestemmelse om 20-80 % invalideren-te ved indtræden i ordningen, bilag 4 side 55, havde samme ordlyd i 1990.

Selskabets synspunkter er detaljeret beskrevet i bilagene 10, 12 og 14 - jeg skal henvise dertil og her nøjes med at opsummere selskabets anbringender, hvor det gøres gældende:

At det alene er aftalt, invaliderenten skulle udgøre 80 % ved klagerens indtræden i ordningen i 1990. At det i intet dokument forud for 2003 fremgår, at klagerens invaliderente gagereguleres.

At der faktisk har fundet gageregulering sted fra 2003 på grundlag af de 74,56 %, som invaliderenten på dagældende tidspunkt udgjorde af gagen.

At der i perioden (forud for) 1990 - 2003 ikke forelå anden aftale om, hvordan klagerens invaliderente skulle reguleres, end hvad der fremgår af bilag 2, side 2, hvor det anføres, at *Forsikringen deltager i Codan Livs bonusfordeling.*

At den faktiske af selskabet foretagne regulering 1990-2003 er i overensstemmelse hermed og i overensstemmelse med de til Finanstilsynet anmeldte regler, idet summen af forhøjet bidrag som følge af gageforhøjelse og bonus blev anvendt til en forholdsmæssig forhøjelse af aftalens tre grundelementer, dødsdækning, invalidedækning og opsparing.

At den faktiske af selskabet foretagne regulering 1990-2003 - hvis det ikke havde været indførelsen af arbejdsmarkedsbidrag (AMB) 1994-97 - ville have medført, at klagerens invaliderente til stadighed havde udgjort meget tæt på 80 % af den til enhver tid værende gage.

At det på grund af indførelsen af AMB var uundgåeligt, at der skulle ske en reduktion i forsikringsdækningen, at det var en rimelig selskabsbestemt beslutning at reducere invaliderenten - i hvert fald når klageren ikke tilkendegav andet ønske - at klageren har været orienteret om AMB-problemstillingen, og at det i den forbindelse ikke kan lastes selskabet, at det ikke længere er muligt at tilvejebringe 15-20 år gammel kommunikation herom, idet klageren som minimum dog må antages at have modtaget lignende information, som den, der fremgår nederst side 3 i den til bilag 14 vedlagte oversigt fra 1997.

At ingen før denne sags opståen - det være sig klageren, klagerens arbejdskolleger med tilsvarende pensionsaftaler, klagerens arbejdsgiver Codan Forsikring A/S, eller overenskomstparterne Finansforbundets Arbejdsgiverforening og Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening - har klaget over selskabets reguleringsprocedure, der derfor må antages at have været korrekt.

At klageren har udvist rettighedsfortabende passivitet gennem 17 år, hvor hun løbende har kunnet konstatere, at invaliderenten aldrig er reguleret, så den præcist udgjorde de påståede 80 % af gagen. Passiviteten er særlig udtalt i perioden 1994-97, hvor invaliderenten blev reduceret på grund af AMB, og perioden efter 2003, hvor det er fremgået af fremsendte policetillæg og årsbreve, f.eks. bilag A og B, at invaliderenten udgjorde 74,56 % af gagen, og

At et eventuelt krav på opregulering af ydelsen er forældet efter den almindelige 3-årsregel, idet der er gået mere end 3 år fra selskabets fastlæggelse af invaliderentens størrelse ved udbetaling i 2008 til indgåelsen af den som bilag 9 fremlagte suspensionsaftale, hvor der er taget forbehold for allerede indtrådt forældelse."

10. 84.989

Vedlagt brev af 27/2 2014 har klagerens advokat fremsendt et uddrag af en overenskomst fra 1989, hvoraf bl.a. fremgår:

"**1. Dækning ved invaliditet.**
Invaliderenten skal ved indtræden i ordningen udgøre mellem 40% og 80% af medarbejderens årsløn. Udbetalingen sker månedsvis."

I brev af 23/6 2014 til nævnet fra klagerens advokat hedder det bl.a.:

"**Den valgte dækning/gageregulering:**
Formuleringen af pensionsregulativet (bilag 4a) giver ingen mening, hvis invaliderenteprocenten af medarbejderens årsløn kun skal være gældende/opfyldt på tidspunktet for indtræden i ordningen.

Formålet med at vælge en dækning, der udgør en bestemt procentdel af ens årsløn indebær ud fra en helt almindelig sproglig forståelse og i udtalt grad ud fra en formålsfortolkning, at invaliderenten til enhver tid skal udgøre den valgte procent af årslønnen.

Det underbygges yderligere af de bestemmelser, der er i punkt 2 om dækning ved død, der heller ikke kan forstås på anden måde, end at de gælder i forhold til medarbejderårsløn på et hvert tidspunkt.

SEB Pension har i deres indlæg af 16. september 2013 da også bekræftet, at ordningen rent faktisk har været administreret således, at invaliderenten har udgjort 80 % af årslønnen. Det følger også logisk af, at præmien fastsættes som en bestemt procentdel af medarbejderens løn og dermed øges præmieindbetalingen i takt med lønnen og som funktion heraf, vil også invaliderenten blive gagereguleret.

Det er fortsat mit synspunkt, at i mangel af dokumentation for, at [klageren] har accepteret en nedskrivning af dækningen i forbindelse med arbejdsmarkedsbidraget, har hun krav på den aftalte dækning på 80 % i invaliderente. Det er SEB Pensions risiko, at de kan dokumentere, at det aftalte er ændret.

Passivitet:
Forud for 2004 har Codan ikke oplyst med hvilken procentsats, der ville blive udbetalt invaliderente, men alene et bestemt beløb.

[Klageren] kan således ikke tidligere end i 2004 på nogen måde have haft anledning til at tro, at hun ikke ville have ret til den aftalte dækning.

Hertil kommer, at der er tale om prognoser, og procentsatsen har igennem årene varieret en hel del. På den baggrund er der intet juridisk grundlag for at statuere rettighedsfortabende passivitet.

Forældelse:
Som det fremgår af e-mailkorrespondancen i bilag 7, reagerede [klageren] overfor SEB Pension i september måned 2011. Hun fik blandt andet det svar, at der ikke var indgået nogen aftale om en dækning ved tab af erhvervsevne på 80 % af lønnen ved indtræden i 1990, og at der ved overgangen til nyt edb system er sket en konvertering af den da gældende årlige

dækning til en bestemt procent af lønnen, som derefter er blevet gagereguleret således, at dækningsprocenten kan variere lidt.

SEB Pension realitetsbehandlede herefter indsigelsen, og som det fremgår af e-mail af 20. september 2011 erkender SEB Pension da, at dækningen oprindeligt var valgt til at udgøre 80 %, men dækningen blev på trods heraf fastholdt til 72,65 %.

Som det fremgår, har SEB Pension efterfølgende accepteret at forhøje dækningen til 74,56 %, og der er som konsekvens heraf efterbetalt tilbage fra november 2008. På den baggrund har SEB Pension realitetsbehandlet indsigelserne overfor dækningsprocenten på en sådan måde, at der har været sket en foreløbig afbrydelse af forældelsesfristen med den konsekvens, at der gælder en tillægsfrist på 1 år, jf. forsikringsaftalelovens § 29.

Der blev indgået aftale om suspension af forældelsesfristen inden udløb af tillægsfristen på 1 år, hvorfor der ikke er indtrådt forældelse.

Jeg skal endvidere fremhæve, som det fremgår af e-mail korrespondancen, bilag 11, at [klageren] først den 12. november 2009 fik tilsendt et nyt policetillæg med angivelse af, at invaliderente da udgjorde 72,56 %. Indtil da var udbetalingen sket til [klagerens] arbejdsgiver, ...

Jeg gør derfor i alle tilfælde gældende, at forældelsesfristen tidligst kan regnes fra 12. november 2009, og dermed er der inden udløb af 3 års-fristen indgået suspensionsaftale."

Heroverfor har selskabet i brev af 24/6 2014 til nævnet bl.a. påpeget:

"**Ad. 'Den valgte dækning/gageregulering:'**

Jeg er ikke enig i, at det skulle være meningsløst at aftale, at invaliderenten ikke nødvendigvis udgør en bestemt procentdel af den til enhver tid gældende gage, men herudover sammenblander advokat ... to forskellige aftaleforhold.

Når arbejdsmarkedsoverenskomsten (aftale 1), som Bilag 4A er en del af, ikke siger noget om fremadrettet indeksering af invaliderenten, betyder det blot, at spørgsmålet - på tilsvarende måde som talløse andre detaljer - er overladt til arbejdsgiveren, der træffer en afgørelse efter nærmere udfyldende aftale (aftale 2) med pensionsleverandøren. Konkret har arbejdsgiveren accepteret den reguleringsmetode, som jeg efterhånden har beskrevet en del gange; senest opsummeret i mit brev til nævnet af 16. september 2013.

Ad. 'Passivitet:'

Det er store ord at hævde, at klageren i perioden 1991-2003 ikke 'på nogen måde' har kunnet tro, at invaliderenten kunne være noget andet end præcis 80 % af gagen, når det bare er et spørgsmål om at sætte to kendte tal i forhold til hinanden.

For så vidt angår informationen efter 2003, f.eks. Bilag A og B, hævder advokat ... fejlagtigt, at det er prognoser, men der er klart og entydigt tale om gældende dækninger. Om tallet har været 74,56 eller 72,56 % er ligegyldigt - pointen er, at klageren kunne se, at det ikke var 80 %.

Ad. 'Forældelse'

12. 84.989

Selskabet har til stadighed fastholdt den stedfundne reguleringsmetode, og der er ikke forhandlet herom med klageren eller dennes advokat. Den omstændighed at selskabet har rettet en i forhold til den indgåede aftale - således som selskabet opfatter aftaleforholdene - begået fejl, og korrigerer invaliderenten fra 72,56 til 74,56 %, spiller ingen rolle i forholdet til forældelsesspørgsmålet.

Herudover regulerer FAL § 29 stk. 4 efter sin ordlyd ikke den foreliggende situation, idet selskabet aktuelt har anerkendt, at der foreligger en dækningsberettiget skade, hvor selskabet har udbetalt den aftalte ydelse."

I klagerens advokats breve af 23/6 2014 og 11/7 2014 er det oplyst, at der ved siden af sagen verserer en faglig voldgiftssag. Nævnets sekretariat har anmodet klagerens advokat om at oplyse, om voldgiftssagen omfatter de samme spørgsmål som klagesagen i Ankenævnet for Forsikring. Ved mail af 8/8 2014 har klagerens advokat herved bl.a. anført:

”Med henvisning til Ankenævnet for Forsikrings brev af 22. juli 2014 skal jeg oplyse, at den faglige voldgiftsag ikke er mellem de samme parter, men derimod de to involverede faglige organisationer, og den faglige voldgiftsag vedrører fortolkning af overenskomstbestemmelser, mens nærværende sag indebærer en stillingtagen til den konkret indgåede forsikringsaftale.
At der i et begrænset omfang kan være sammenfaldende argumenter, betyder efter min helt klare opfattelse ikke, at sagen falder ind under vedtægternes § 2, stk. 6.”

Nævnet har fået forelagt sagens bilag. Enkelte af bilagene gengives i uddrag nedenfor:

Af brev af 19/6 1990 til klageren fra klagerens arbejdsgiver fremgår bl.a., at klageren som følge af fællesoverenskomstens regler om gruppe- og pensionssikringsregulativ skulle indtræde i pensionsordningen den 1/7 1990. Det fremgår endvidere af brevet, at hendes månedlige gage ved 86,67 % beskæftigelse udgjorde 14.430,77 kr. Af brevet fremgår endvidere bl.a.:

"Du kan vælge indenfor nedenstående forsikringsformer.

DÆKNING VED INVALIDITET:

Invaliderenten skal ved indtræden i ordningen udgøre mellem 40% og 80% af medarbejderens årsløn. Udbetalingen sker månedsvis.
…
Du vil i nærmeste fremtid blive kontaktet af Codan Liv, som vil fremsende forskellige tilbud."

13. 84.989

Af tilbud af 12/7 1990 fra selskabet (tidligere Codan Liv) samt police af 17/7 1990 fra selskabet (tidligere Codan Liv) fremgår bl.a., at forsikringen omfatter en årlig invaliderente på 138.535 kr. Af tilbuddet fremgår endvidere bl.a.:

"STANDARDBONUSEKSEMPEL:
==========
NEDENSTÅENDE YDELSER ER BEREGNET UNDER FORUDSÆTNING AF EN ÅRLIG INFLATION PÅ 5,00 % OG EN NYPLACERINGSRENTE PÅ 11,00 % IHT. VEDLAGTE BILAG '... LIV'S BONUSFORUDSÆTNINGER - 1990'.

DATO:	SUM VED DØD	INVALIDERENTE	TILBAGEKØBSVÆRDI
1/1-1991	100.341	139.007	8.605
1/1-1992	101.204	140.202	26.771
1/1-1993	102.250	141.651	46.245
1/1-1994	103.452	143.316	67.016
1/1-1995	104.836	145.234	89.247
1/1-1996	121.281	146.798	112.791
1/1-2001	274.178	155.996	254.986
1/1.2996	481.895	171.040	448.162
1/1-2011	757.683	192.685	712.222
1/1-2016	1.119.872	222.153	1.108.674
1/1-2021	1.623.965	260.653	1.623.965
SUM VED UDLØB			1.977.397

LØBENDE YDELSER OPREGULERES ÅRLIGT PR. 1. JULI, FØRSTE GANG FORHOLDSMÆSSIGT VED INVALIDITET I 1990 ER SATSEN 3,71 %.

...
FORSIKRINGEN DELTAGER I CODAN LIVS BONUSFORDELING I HENHOLD TIL DE TIL ENHVER TID GÆLDENDE OG AF FINANSTILSYNET GODKENDTE REGLER FOR BONUSFORDELING. BONUS ANVENDES, SOM DET FREMGÅR AF BONUSEKSEMPLET.

LØBENDE UDBETALINGER VIL I UDBETALINGSPERIODEN YDERLIGERE BLIVE OPSKREVET MED BONUS HVERT ÅR PR. 1.JULI, FØRSTE GANG FORHOLDSMÆSSIGT.
"

Af de fremlagte udaterede forsikringsbetingelser fremgår bl.a.:

"

§ 11. Reguleringsaftale

For forsikringer, der er tegnet med pristalsregulering, sker reguleringen af præmie ved første forfald i året i takt med stigningen i juli reguleringspristallet. Enhver regulering af ydelser skal ske på det af Forsikringstilsynet godkendte grundlag på reguleringstidspunktet.
Regulering af forsikringsydelser bortfalder, når præmiebetalingen ophører.
Skyldes ophør i præmiebetalingen, at der er bevilget præmiefritagelse som følge af invaliditet, reguleres forsikringen i yderligere 3 år, bortset fra invalideydelsen.
Regulering af forsikringsydelserne sker uden afgivelse af nye helbredsoplysninger, medmindre stigningen inden for et år i risikoydelserne er mere end 25 %. "

14. 84.989

Af klagerens policetillæg der er udskrevet den 20/12 2004, fremgår bl.a., at renten ved tab af erhvervsevne udgør 74,56 % af den oplyste gage - årligt 211.021,66 kr.

Af klagerens dækningsoversigt der er udskrevet den 25/1 2005 fremgår bl.a., at renten ved tab af erhvervsevne udgør 74,56 % af den oplyste gage - årligt 211.021,66 kr.

Af klagerens policetillæg der er udskrevet den 12/11 2009 fremgår bl.a., at renten ved tab af erhvervsevne udgør 72,56 % af den oplyste gage - årligt 236.133,91 kr. Af tillægget fremgår endvidere bl.a.:

"

Regulering

Reguleringen sker som aftalt med arbejdsgiveren.

Den samlede præmie bliver reguleret på baggrund af den aftalte procent af gagen.

Præmien for dækning ved Tab af erhvervsevne og ved Død i SEB-pension, bliver reguleret på baggrund af SEB Pensions oplysninger om ydelserne for året, samt udfra de til enhver tid gældende beregningsgrundlag og SEB Pensions anmeldelser til Finanstilsynet.
Reguleringen kan medføre, at ydelserne ved pensionering bliver nedsat.

Regulering af præmie ved præmiefritagelse
Ved præmiefritagelse reguleres præmien i sammenlagt 3 år, hvorefter reguleringen bortfalder. Reguleringen sker udfra juli-nettoprisindekset.

Ydelser, der er nævnt under Tab af erhvervsevne, bliver reguleret på baggrund af den aftalte procent af gagen.

Den resterende forhøjelse sker forholdsmæssigt på de øvrige ydelser.

15. 84.989

Udbetaling af depot
De samlede ydelser nævnt under Død, vil mindst svare til depotet på dødsfaldstidspunktet. Udbetalingen er garanteret til næste reguleringsdato.

Regulering af løbende udbetaling under Tab af erhvervsevne
En evt. løbende udbetaling under Tab af erhvervsevne bliver reguleret ved tilskrivning af bonus.

Grundlagsrente
Ydelserne er beregnet ud fra den grundlagsrente, der var gældende på tegningstidspunktet eller på tidspunktet for senere præmieforhøjelser eller forhøjelser som følge af indskud eller bonusanvendelse.

Finanstilsynet fastsætter en maksimal grundlagsrente, og denne har været 2% siden 1. juli 1999. For aftaler, der er indgået før 1. juli 1999 kan hele aftalen eller dele heraf være tegnet og beregnet med de højere grundlagsrenter, der var gældende før 1. juli 1999.

Nedsætter eller forhøjer SEB-pension den nuværende anmeldte grundlagsrente på 2%, kan fremtidige forhøjelser af ydelserne, baseret på præmieforhøjelser, indskud eller bonusanvendelse blive beregnet ud fra den til enhver tid gældende anmeldte lavere eller højere grundlagsrente.

Forsikringsaftalen betragtes som en aftale, uanset om aftalen indeholder flere beregningsgrundlag.

"

Af den af klagerens advokat fremlagte overenskomst fra 2012 fremgår bl.a.:

"

A. Selskabsbestemt pensionsordning

Medarbejderen kan vælge inden for følgende forsikringsydelser:

1. Dækning ved invaliditet
Invaliderenten skal ved indtræden i ordningen udgøre mellem 20 og 80% af medarbejderens årsløn. Udbetalingen sker månedsvis.

Medarbejderen skal som en mulighed kunne bruge pensionsmidler til betaling af helbredsforsikring samt til invaliditetsdækning og præmiefritagelse ved tab af 50% af erhvervsevnen.

...

B. Fællesbestemmelser

1. Etablering
Selskabet etablerer en pensionsordning, hvorfra medarbejderen vælger på baggrund af vejledning herom fra selskabet.

"

16. 84.989

Nævnet udtaler:
Det fremgår af brevet af 19/6 1990 fra klagerens arbejdsgiver, at invaliderenten ved indtræden i ordningen skulle udgøre mellem 40 % og 80 % af medarbejderens årsløn. Det fremgår af den fremlagte overenskomst, at invaliderenten ved indtræden i ordningen skal udgøre mellem 20 og 80 % af medarbejderens årsløn. Af tilbud af 12/7 1990 fra selskabet (tidligere Codan Liv) samt police af 17/7 1990 fra selskabet (tidligere Codan Liv) fremgår bl.a., at forsikringen omfatter en årlig invaliderente på 138.535 kr. Beløbet svarede til 80% af den årsløn, der er oplyst i klagerens arbejdsgivers brev af 19/6 1990 ((0,8 x (12 x 14.430,77 kr.)= 138.535,392 kr.).

På denne baggrund og henset til sagens øvrige oplysninger finder nævnet at kunne lægge til grund, at det i forbindelse med tegningen af forsikringen blev aftalt, at dækningssummen for invaliderenten skulle udgøre 80 % af den årsløn, som klageren havde ved sin indtræden i pensionsordningen.

Spørgsmålet er herefter, om det kan udledes af aftalen, at størrelsen af invalideydelsen i årene fremover skulle reguleres svarende til 80 % af klagerens aktuelle løn.

Selskabet har i brev af 16/9 2013 til nævnet oplyst, at der i perioden fra 1990 til 2003 skete en regulering af dækningssummen, bl.a. under indflydelse af indførelsen af arbejdsmarkedsbidraget i 1994, og at denne regulering er sket i overensstemmelse med de til Finanstilsynet anmeldte regler.

Selskabet har i brev af 16/9 2013 til nævnet oplyst, at dækningssummen siden 2003 er blevet reguleret "… på grundlag af de 74,56 %, som invaliderenten på dagældende tidspunkt udgjorde af gagen."

Efter sin gennemgang af sagens bilag – herunder policetillægget af 12/11 2009 - finder nævnet efter en samlet vurdering, at klageren ikke har bevist, at aftalen indeholder en forudsætning om, at invalideydelsen efter forsikringens ikrafttræden skulle reguleres svarende til 80 % af klagerens aktuelle gage.

17. 84.989

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels